Modul I lærte dig

- en sikker udtale af grønlandsk inkl. lange, ukendte ord
- ikke at blokere over for termer som *vo-kal*, *konsonant* og *verbum* eller fremmede tegn som /ŋ/ og /ɔ/
- nogle gode studievaner

Dagens gloser I

aap ja

aappaagu næste år
anaana en mor
ataata en far
eqqaama- at huske det

eqqumiitsuliortoq en kunstner

ilinniar- at lære, at studere

og ikke mindst

de fire første af de ialt 8 lydregler:

- vokaler er åbne før /r/ og /q/. Ellers er de snævre
- når to konsonanter støder sammen udtales de altid som to stk af den sidste
- '/v/, /l/, /g/ og /r/ bliver uden undtagelse ustemt når de fordobles
- /g/ fusionerer altid med foranstående /r/ eller /g/ til et og kun et /r/

Dagens gloser II

ilinniartitsisoq en lærer

Ilisimatusarfik Grønlands universitet

kunngi en konge

oqaaseq (uqaa(t)siq) et ord, et sprog (i flertal)

oqaasilerisoq en sprogforsker, en sproginteresseret

piareer- at være klar/ parat

Advarsel

Hvis du føler dig bare en smule usikker på noget af det nævnte, skal du ubetinget vende tilbage og repetere før du kaster dig ud i modul II.

Dagens gloser III

suli endnu, stadigvæk

taa- at nævne det, at kalde nogen

(noget{±mik})

tamarmik alle (som grundled)

tassa dvs.

tutsiuteqqip-at lade høre fra sig igen

ukiog et år, en vinter

Dagens tilhæng

Vb+GALUAR at Vb-e ellers/ ganske vist

N-LIRI at arbejde med N, at

beskæftige sig med N

N-NNGUR at blive N

Vb+TAR at pleje at Vb-e

Brug automat II-1 før du går videre til grammatikken

En automat er et program, der automatisk genererer ord og kan analysere ord

To slags automater efter hvert kapitel: Type 1 indeholder kun nyt materiale medens type 2 løbende kumulerer stoffet

Grønlandsk har en svimlende kombinatorik, så type 2-automaten vil indeholder hundrede tusinder af ord før du er færdig med dette kursus

Dagens endelser I

N{±mut}:

navneord i terminalis "til N"

 $N\{\pm ni\}$:

navneord i lokalis flertal eller efter

personendelse "i/ på N"

 $N\{\pm nik\}$:

navneord i instrumentalis flertal eller

efter personendelse "med N"

Intransitiv indikativ

1. ental "jeg"	vuŋa
2. ental "du"	vutit
3. ental "han"	vuq
1. flertal "vi"	vugut
2. flertal "I"	vusi

Dagens endelser II

Vb{+vaaŋŋa} verbum i indikativ

3.flertal-1.ental "de-mig"

Vb{+vaat} verbum i indikativ

3.flertal-3.ental "de-ham"

Vb{+vit} verbum i interrogativ 2.ental "du"

Vb{+viuk} verbum i interrogativ

2.ental-3.ental "du-ham"

Vb{+vugut}verbum i indikativ 1.flertal "vi"

Vb{+Tuŋa} verbum i participium 1.ental

"at jeg"

Intransitiv interrogativ (spørgemåde)

2. ental "du"	vit
3. ental "han"	va
2. flertal "I"	visi
3. flertal "de"	(v)vat

Transitiv indikativ (fremsættemåde)

	MIG	DIG	HAM	OS	JER	DEM
JEG	XXXX	vakkit	vara	XXXX	vassi	vakka
DU	varma	XXXX	vat	vattigut	XXXX	vatit
HAN	vaaŋa	vaatit	vaa	vaatigut	vaasi	vaat
VI	XXXX	vattigit	varput	XXXX	vassi	vagut
I	vassiŋa	XXXX	varsi	vattigut	XXXX	vasi
DE	vaaŋŋa	vaattit	vaat	vaatigut	vaasi	vaat

Transitiv interrogativ (spørgemåde)

	MIG	DIG	HAM	OS	JER	DEM
DU	viŋa	XXXX	viuk	visigut	XXXX	vigit
I	visiŋa	XXXX	visiuk	visigut	XXXX	visigit

Intransitiv participium

1. ental "at jeg"	Тиŋа
2. ental "at du"	Tutit
3. ental "at han"	Tuq
1. flertal "at vi"	Tugut
2. flertal "at I"	Tusi
3. flertal "at de"	Tut